

СОЦІАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА ГЕМБЛІНГУ: ФОРМИ, ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ

Сабатин Олена

На сучасному етапі ігрова залежність є актуальною проблемою розвитку науки, тому стикнутися з нею може кожен, попри вік, стать, соціальний статус та інтелектуальні здібності. На сьогоднішній день вона внесена в міжнародний список хвороб та з кожним роком збільшується кількість залежних людей.

Соціальна профілактика відіграє значущу роль у роботі з особами, які мають ігрову залежність, оскільки ця професійна діяльність, скерована на допомогу й підтримку людей у розв'язанні їхніх проблем та покращенні якості їхнього життя.

Метою тези є обґрунтування соціальної профілактики гемблінгу щодо форм, змісту та завдань.

В. Великий зазначає, що говорячи про соціальну профілактику підліткового гемблінгу, слід акцентувати увагу на формуванні раціональних потреб, самостійного критичного мислення, виховання таких якостей, як бережливого ставлення до своїх грошей, усвідомлення чесних законних способів заробляння грошей, вміння складати та підтримувати свій бюджет [1].

Підлітковий гемблінг – це участь неповнолітніх у азартних іграх, що передбачають ризиковані ставки на гроші або цінності. Він може включати казино, онлайн-ігри, ставки на спорт та лотереї. Така поведінка часто пов'язана з імпульсивністю, соціальним впливом та недостатнім усвідомленням фінансових ризиків. Надмірне залучення до гемблінгу може призводити до залежності та негативних психологічних наслідків.

На наш погляд, *соціальна профілактика гемблінгу* – це система заходів, спрямованих на попередження залучення підлітків до азартних ігор, формування у них критичного ставлення до гемблінгу та зміцнення соціально-психологічних бар'єрів проти залежності. Вона охоплює освітні, виховні, соціальні та психологічні аспекти [3, с. 25].

Щодо форм соціальної профілактики гемблінгу, то існує первинна, вторинна та третинна профілактика. Так, первинна профілактика спрямована на широку аудиторію, зокрема підлітків, які не мають досвіду участі в азартних іграх. Вона здійснюється у таких формах: лекції, тренінги, інтерактивні заняття, розповсюдження інформаційних матеріалів (буклетів, відеороликів). Вторинна профілактика зосереджена на підлітках, які мають ризиковану поведінку або демонструють інтерес до азартних ігор та передбачає групову та індивідуальну роботу, психологічне консультування, організацію альтернативних видів дозвілля тощо. Третинна профілактика включає заходи для підлітків, які вже мають досвід азартних ігор або початкову залежність. Вона передбачає психотерапевтичну роботу, реабілітаційні програми, залучення до соціально значущої діяльності.

Зміст соціальної профілактики гемблінгу полягає у наданні інформації підліткам про ризики азартних ігор, їх негативний вплив на психологічний та соціальний стан, роз'ясненні юридичних аспектів гемблінгу, формуванні навичок прийняття відповідальних рішень, розвитку емоційної стійкості та самоконтролю, навчанні управлінню фінансовими ресурсами, створенні умов для позитивного та корисного проведення дозвілля (спортивні заходи, гуртки за інтересами), заохоченні участі у волонтерській діяльності, консультуванні щодо моніторингу поведінки підлітків у цифровому середовищі, а також у підвищенні обізнаності про ознаки залежності.

Окрім того, до змісту соціальної профілактики гемблінгу серед підлітків входить також робота з особами підліткового віку, робота з батьками та робота з педагогами. Так, робота з підлітками – це лекції, бесіди, відеолекторій, написання творів, диспути, спрямовані на розвиток творчих здібностей дітей, формування адекватного ставлення до азартних ігор, спрямованості на змістовне проведення дозвілля тощо. Робота з батьками більше зорієнтована на просвітницьку діяльність, яка включає інформацію про ігрову залежність, ознаки залежності та

шляхи її запобігання. Робота з педагогами націлена на створення позитивного мікросередовища школи, яке б сприяло активізації потенціалу учнів [2].

Головними завданнями соціальної профілактики гемблінгу на сучасному етапі, на наше переконання, є такі:

- попередження залучення підлітків до азартних ігор;
- формування у молоді критичного ставлення до гемблінгу як соціально шкідливого явища;
- підвищення рівня обізнаності підлітків, їхніх батьків та педагогів про ризики гемблінгу;
- забезпечення доступу до альтернативних форм дозвілля;
- виявлення та підтримка підлітків із ризикованою поведінкою;
- розробка та впровадження реабілітаційних заходів для підлітків, які вже мають досвід азартних ігор.

Таким чином, з огляду на все вищезазначене, приходимо до висновку, що гемблінг є різновидом нехімічної адикції, яка являє собою, патологічну схильність індивіда, що поступово переростає у хворобливий стан, змінюючи психіку людини й негативно впливаючи на загальний стан здоров'я. Соціальна профілактика гемблінгу має комплексний характер, спрямований як на попередження залучення підлітків до азартних ігор, так і на роботу з тими, хто вже зазнав негативного впливу цього явища. Соціальна профілактика гемблінгу серед підлітків є ключовою складовою для зменшення поширення цього явища та покращення загального добробуту громади.

Список використаних джерел

1. Великий В.М. Сутність і профілактика залежності від азартних ігор. URL: <https://surl.li/goxpfh>
2. Дем'янчук Л. Соціально-педагогічна профілактика ігрової залежності серед підлітків. URL:
3. Іваненко Т. О. Соціально-педагогічна профілактика адиктивної поведінки у підлітковому віці. *Вихователю*. 2019. № 3. С. 25-40.